

NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC THỰC HÀNH Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGHỀ SỐ 1- BỘ QUỐC PHÒNG

ĐỖ VĂN THẮNG

Trường Cao đẳng nghề số 1 - Bộ Quốc phòng

1. Đặt vấn đề

Trường Cao đẳng nghề số 1 - Bộ Quốc phòng (BQP), được thành lập theo quyết định số 533/QĐ-BLĐTĐBXH ngày 04/5/2011 của Bộ trưởng Lao động - Thương binh và Xã hội trên cơ sở nâng cấp Trường Trung cấp nghề số 1 - BQP, tiền thân là Trường lái xe Quân khu Việt Bắc, được thành lập ngày 03/7/1965. Trụ sở chính: Phường Tân Thịnh - Thành phố Thái Nguyên - Tỉnh Thái Nguyên.

Nhà trường có nhiệm vụ đào tạo nghề cho bộ đội xuất ngũ và các đối tượng có nhu cầu theo 3 cấp trình độ: cao đẳng nghề, trung cấp nghề và sơ cấp nghề. Bên cạnh đó, trường còn thực hiện nhiệm vụ bồi dưỡng kỹ năng cho người lao động theo nhu cầu của các cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, nhu cầu của người lao động và nghiên cứu ứng dụng kỹ thuật - công nghệ nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả đào tạo, tổ chức sản xuất, kinh doanh, dịch vụ. Nhà trường luôn coi trọng việc cải thiện, nâng cao chất lượng đào tạo đáp ứng sự phát triển của các ngành nghề trong tỉnh Thái Nguyên nói riêng, của Quân khu 1 và cả nước nói chung. Cụ thể:

- Ban giám hiệu nhà trường đã quan tâm đến hoạt động dạy học, thực hành nghề, từ khâu lập kế hoạch đến khâu tổ chức thực hiện và kiểm tra, đánh giá, đặc biệt là công tác quản lý hoạt động dạy thực hành, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo;

- Đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên của nhà trường luôn nhiệt tình, có ý thức rèn luyện, tự nâng cao trình độ kỹ năng nghề, nghiệp vụ sư phạm dạy nghề;

- Công tác quản lý hoạt động học thực hành của nhà trường đã dẫn đi vào nề nếp, thực hiện đúng nội quy, quy định;

Kết quả học tập của học sinh tương đối ổn định, học sinh tốt nghiệp ra trường hàng năm đạt tỉ lệ cao (98,7%).

Tuy nhiên, công tác quản lý hoạt động học thực hành ở Trường Cao đẳng nghề số 1 - BQP vẫn còn một số nhược điểm, đó là: nhận thức của học sinh về học thực hành chưa toàn diện, chất lượng đầu vào thấp, nhất là đối tượng bộ đội xuất ngũ người dân tộc thiểu số; nội dung chương trình đào tạo còn chưa phù hợp với yêu cầu thực tiễn; phương pháp học thực hành của học sinh chưa khoa học; việc đổi mới phương pháp dạy thực hành của giáo viên đã được quan tâm chỉ đạo nhưng tiến hành còn chậm, giáo viên chưa năng động,

linh hoạt nên chưa đưa ra nhiều sản phẩm thực tiễn vào bài tập thực hành, vì vậy học sinh ít có sự sáng tạo và khả năng áp dụng vào thực tế hạn chế; cơ sở vật chất cơ bản đã được quan tâm, bổ sung thường xuyên nhưng vẫn còn thiếu đồng bộ và hiện đại...

2. Một số biện pháp nâng cao hiệu quả công tác dạy học thực hành

Nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, xây dựng thương hiệu mạnh cho nhà trường và phấn đấu đến năm 2012 thành lập Trung tâm đánh giá, cấp chứng chỉ kỹ năng nghề quốc gia khu vực các tỉnh miền núi phía Bắc, cần thực hiện các biện pháp sau.

2.1. Phát triển nội dung chương trình đào tạo thực hành nghề phù hợp với thực tiễn

Gắn nội dung đào tạo trong nhà trường với thực tế xã hội, rút ngắn khoảng cách giữa lý thuyết và thực tế, đưa hoạt động đào tạo của nhà trường hòa nhập với thực tiễn, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu của doanh nghiệp sử dụng lao động nói riêng, và xã hội nói chung về nguồn nhân lực.

Xây dựng quy định về chuẩn chương trình đào tạo của nhà trường, tăng cường hợp tác, trao đổi, liên kết giữa các đơn vị đào tạo khác trong tỉnh, làm cơ sở để học sinh tiếp tục học tập nâng cao tay nghề ở các cấp trình độ khác nhau.

2.2. Tăng cường đổi mới phương pháp dạy học thực hành nghề của giáo viên.

Đổi mới phương pháp dạy học thực hành nhằm tích cực hoá hoạt động học thực hành, phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và năng lực của học viên. Rèn luyện cho học viên có thói quen, phương pháp tự học, tự phát hiện vấn đề và giải quyết các vấn đề mà thực tiễn đòi hỏi.

Xây dựng các tiêu chí đánh giá kết quả đổi mới phương pháp dạy học thực hành nghề thông qua các tiêu chuẩn: về giáo án; về phương pháp, phương tiện dạy học; về kết quả học thực hành của học sinh, v.v...

Tổ chức tập huấn đổi mới phương pháp và nâng cao kỹ năng dạy học thực hành nghề cho giáo viên. Tổ chức hội thảo trao đổi kinh nghiệm về đổi mới phương pháp dạy thực hành; mời chuyên gia dạy mẫu để toàn trường rút kinh nghiệm và học tập; mời cơ sở sản xuất, nhà tuyển dụng tham gia đóng góp ý kiến.

Động viên, khuyến khích giáo viên đổi mới phương pháp dạy học thực hành, khen thưởng kịp thời

những giáo viên tích cực trong đổi mới phương pháp. Nhà trường cần có biện pháp xử lý đối với những giáo viên không thực hiện đổi mới phương pháp trong quá trình dạy học.

2.3. Tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị và liên kết với các cơ sở sản xuất để đảm bảo điều kiện phương tiện cho dạy học thực hành

Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, thiết bị theo hướng hiện đại, tiên tiến gắn liền với yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học thực hành. Tổ chức quản lý và khai thác hiệu quả các điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị dự án ODA7 của chính phủ Áo phục vụ giảng dạy và học thực hành nghề.

Liên kết đào tạo nguồn lao động theo yêu cầu cho các nhà máy, doanh nghiệp, giúp học sinh tốt nghiệp dễ tìm việc làm, đặc biệt, trong điều kiện các nhà xưởng của trường chưa đáp ứng đủ nhu cầu thực hành nghề, các trang thiết bị, công nghệ chưa theo kịp với thực tế sản xuất. Liên kết đào tạo giúp học sinh có điều kiện tiếp xúc, làm việc, nâng cao kỹ năng nghề, để không bỡ ngỡ khi bước vào thực tế sản xuất.

2.4. Cải tiến hình thức tổ chức, quản lý hoạt động học của học sinh

Tạo cho học sinh có động cơ học tập đúng đắn, tự giác vươn lên, tự học ở nhà, đồng thời tham gia các hoạt động sinh hoạt đoàn thể, thể dục, thể thao, văn hóa, văn nghệ một cách có tổ chức, lành mạnh. Làm cho hoạt động học của học sinh chuyển mạnh theo hướng tự học, tự nghiên cứu và rèn luyện tay nghề, tổ chức các hoạt động học bằng nhiều hình thức. Thúc đẩy phong trào thi đua "Dạy tốt - Học tốt", góp phần nâng cao chất lượng của nhà trường.

Thực hiện phân cấp quản lý, phát huy trách nhiệm và quyền hạn của đội ngũ cán bộ quản lý cấp khoa, giáo viên chủ nhiệm, ban cán sự các lớp trong công tác quản lý hoạt động học của học sinh. Xây dựng cơ chế phối, kết hợp các bộ phận trong nhà trường, giữa nhà trường - gia đình - xã hội, phát huy tính dân chủ và trách nhiệm của các tổ chức đoàn thể.

Tăng cường công tác giáo dục chính trị - tư tưởng, tinh thần, thái độ động cơ học tập đúng đắn, ý thức tổ chức kỷ luật và tác phong công nghiệp của học sinh. Kiên toàn và đẩy mạnh hoạt động của ban cán sự lớp trong công tác tự quản hoạt động học, đặc biệt là tự học, tự rèn luyện.

Tạo điều kiện thuận lợi cho học sinh phát huy nội lực, năng lực tự học, tự nghiên cứu; đầu tư kinh phí nâng cao số đầu sách và mở rộng quy mô của thư viện nhà trường, tổ chức cho học sinh tham gia có hiệu quả các buổi ngoại khóa, tham gia nghiên cứu khoa học với các mức độ từ thấp đến cao.

2.5. Đổi mới kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học thực hành

Đảm bảo tính khoa học, khách quan, chính xác trong công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học viên, góp phần nâng cao hiệu quả các môn học thực hành. Đồng thời phát hiện những điểm hạn chế trong việc chỉ đạo hoạt động dạy học để góp phần nâng cao hiệu quả công tác quản lý của lãnh đạo nhà trường. Đảm bảo mục tiêu đặt ra là tăng cường kỷ cương, nề nếp hoạt động, đặc biệt là hoạt động dạy học, nâng cao ý thức trách nhiệm của giáo viên, khuyến khích giáo viên đổi mới phương pháp để nâng cao chất lượng dạy học. Đưa công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học trở thành nề nếp và là nhu cầu không thể thiếu trong hoạt động quản lý.

Đề cao việc tự kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học viên, qua đó tạo ra tính tự giác, tự chịu trách nhiệm của cá nhân trong dạy học, của đơn vị trong việc thực hiện nội quy, quy chế, các quy định đối với hoạt động dạy học thực hành trong nhà trường.

Các biện pháp trên đây đã khắc phục được những nhược điểm và phát huy ưu điểm trong đào tạo và trong quản lý hoạt động dạy thực hành nghề của Trường Cao đẳng nghề số 1 - BQP. Mỗi biện pháp có một vai trò, ý nghĩa và tầm quan trọng riêng; trong quá trình vận dụng, chúng có mối quan hệ mật thiết, thúc đẩy nhau cùng phát triển. Thực hiện tốt các biện pháp quản lý trên sẽ có tác dụng khơi dậy và phát huy các nguồn lực cơ bản của nhà trường, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo nói chung, trình độ chuyên môn nghề của giáo viên nói riêng, đồng thời cung cấp nguồn lao động có tay nghề cao đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Cao Danh Chính, *Một số biện pháp tổ chức luyện tập kỹ năng nghề theo hướng cá biệt*, Tạp chí Giáo dục, số 188, 2008.
2. Nguyễn Thanh Hà, *Chất lượng và các điều kiện đảm bảo chất lượng dạy các môn học thực hành chuyên môn nghề*, Tạp chí Giáo dục, số 169, 2007.
3. Vũ Minh Hùng, *Dạy thực hành nghề theo nhóm góp phần nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp*, Tạp chí Giáo dục số 18, 2008.
4. *Luật Dạy nghề*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

SUMMARY

The author describes measures for enhancing practical training management at the Vocational College No. 1 of Ministry of Defense for quality improvement, vocational skills by teachers and provision of highly skilled manpower for the industrialization, modernization.